

Research Paper

Criminal Policy in the Criminal Prosecution of Climate Changes: From International Approach to National Feasibility

Ali Ghanemi ^a, Amir Albuali ^{b*}, Seyed Yazdollah Taheri Nesab ^c

^a. PhD student, Department of Criminal Law and Criminology, Khuzestan Science and Research Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

^b. Assistant Professor, Department of Law, Abadan Branch, Islamic Azad University, Abadan, Iran

^c. Assistant Professor, Department of Criminal Law and Criminology, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

ARTICLE INFO

Keywords:

Climate change,
criminalization, ecocide,
punishment and specialized
legal authorities

ABSTRACT

The purpose of the research was to study the criminal policy in the criminal prosecution of geographical climate changes from the international approach to national feasibility. Today, the consequences of geographical climatic changes inevitably affect various aspects of human life and other living things, and the intensity of their effects is increasing day by day. Such consequences, which, of course, had a "physical" nature in their early stages. The current research method is the library and the use of available resources, and in terms of the research goal, it is practical. The findings showed that basically, policy making in criminal prosecution should be based on the characteristics of climate change, and on the other hand, this response should be focused on behaviors and crimes that have a significant effect on climate change and intensifying the climate situation or speeding up its process. The criminal response to climate and geography change should be done with a specific mechanism and it cannot be limited to a specific country. This is why global legal responses through relevant conventions and strengthening the functioning of social institutions and the establishment of specialized climate police will achieve better results. The state of response of criminal law to climate change in Iran is not future-oriented and the type of response is based on looking at the past and not reviving the climate situation or strengthening preventive response regarding such criminal behaviors.

Citation: Ghanemi, A., Albuali, A., & Taheri Nesab, S. Y. (2023). Criminal policy in criminal prosecution of climate change from international approach to national feasibility. *Geography (Regional Planning)*, 13(50), 184-197.

<http://doi.org/10.22034/jgeoq.2023.379547.3981>

* . Corresponding author (Email: amir.albuali1400@proton.me)

Copyright © 2023 The Authors. Published by Qeshm Institute. This is an open access article under the CC BY license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Global warming is rapidly changing the ecological and social landscape of the earth. These changes are mostly described as radical and far-reaching. From the perspective of climate change criminology, answering several basic questions can explain the consequences regarding how to interpret the role and actions of different elements of the criminal justice system. For example, what action can be taken to reduce the realization of climatic and geographical changes? The obvious and scientific answer will be action to reduce greenhouse gas emissions; A measure includes measures such as reducing crimes related to carbon emissions and mandatory stoppage in the use of polluting sources. Therefore, the question is, what action can adapt societies and species to serious changes and support their life? The least certain and straightforward answer is related to public policy. This response can or should involve recognizing how victimization occurs, and attempting some form of reparation. In recent years, all over the world under the influence of the growth of environmental awareness, we can witness the growth of actions and plans related to environmental sustainability by criminal justice sub-categories. This is driven in part by cost-cutting imperatives, but also reflects a concern to address the obvious detrimental effects on the operations of criminal justice institutions. (White and Graham, 2015: 17). Green justice or greening of justice includes a variety of initiatives and actions arising from criminal justice that creates a sustainable relationship between humans and the environment. Essentially, it involves activists, offenders and some communities in an effort to reduce the social, economic and environmental costs of criminal justice.

Methodology

The current research is applied in terms of purpose, descriptive in terms of inference method, and qualitative in terms of data nature. The method of data collection in this research is a library; In this way, by referring to the most important and reliable

published research on the subject of the research, a legal explanation and analysis has been made about the criminalization of climate change.

Results and discussion

There are various methods that can be used to deal with climate change and prevent environmental damage. One of these approaches is drawing existing laws in the field of environment and providing a stable socio-legal analysis in cases of law violations, the role of institutions in charge of environmental law enforcement, and the difficulties and opportunities of using criminal laws against environmental criminals. Another approach is to emphasize social regulation as the main mechanism to prevent and reduce environmental damage, including efforts to modify existing systems of production, consumption, and other measures with the direct entry of non-governmental groups and society into the regulatory process. The third approach, emphasizing the fundamental social transformation, provides the need for cross-border activity. In this regard, strategies should be recognized that challenge the dominant authority structures and those production methods that lead to the destruction and destruction of the environment, the negative transformation of nature, the reduction of species, global warming, and other threats. In many cases, social movements appear to be vital in dealing with cases of gross environmental damage in the legal, regulatory and social spheres. Emphasis on social reforms or social transformations are certainly not mutually exclusive. They can occur simultaneously by feeding each other. The global nature of the greatest environmental problem of this era of climate change means that our collective survival inevitably requires planetary cooperation and global action. The correct security of the environment is achieved only in situations where certain groups of people cause their situation to become insecure by moving (physically and in terms of livelihood).

Conclusion

The aim of the current research was to study the criminal policy in the criminal prosecution of geographical climate changes from the international approach to national feasibility. Based on this, a brief review was made on the developments of effective climate changes in criminal justice projects. Discussions were presented on a number of analytical topics: such as law strategy, implementation of green strategies in the field of institutional capital, contradictory demands and police models of activity in the field of climate change, recognition of victims and their place in official criminal justice systems, and aspects of assigning blame. and the responsibility of real-world actors such as corporations. Climate change criminology seeks to answer such questions and dilemmas, while also engaging in activities and supporting climate justice goals. As noted in this chapter, an action plan against climate change must include activities such as legislation and law change, activities of environmental enforcement agencies, courts and arbitration processes, and direct social action. Ultimately, however, this requires the exercise of

power by the government, because carbon destroyers are more likely to dominate their commercial activities than to act with direct and indirect government support through government policy decisions and through laws and courts. Bias in the system calls for a stance against that bias. Therefore, the position and role of the criminologist who seeks climate justice can never be politically neutral.

Keywords: Climate change, criminalization, ecocide, punishment and specialized legal authorities

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work declaration of competing interest none.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

سیاست گذاری جنایی در تعقیب کیفری تغییرات اقلیمی: از رویکرد بین المللی تا امکان سنجی

ملی

علی غانمی - دانشجوی دکتری، گروه حقوق جزا و جرم شناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران
امیر آلبوعلی^۱ - استادیار، گروه حقوق، واحد آبادان، دانشگاه آزاد اسلامی، آبادان، ایران
یزدالله طاهری نسب - استادیار، گروه حقوق جزا و جرم شناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

چکیده

اطلاعات مقاله

واژگان کلیدی:

تغییر اقلیم، جرم انگاری، اکوساید، مجازات و مراجع قضایی تخصصی

هدف پژوهش حاضر مطالعه سیاست گذاری جنایی در تعقیب کیفری تغییرات اقلیمی جغرافیایی از رویکرد بین المللی تا امکان سنجی ملی است. امروزه پیامدهای تغییرات اقلیمی جغرافیایی به شکلی غیرقابل اجتناب جنبه های مختلفی از حیات انسانی و سایر جانداران را تحت تأثیر قرار می دهد و روز به روز به شدت اثرات آن ها افزوده می شود. چنین پیامدهایی در مراحل اولیه خود دارای ماهیتی "فیزیکی" است (همانند افزایش دما، سیلاب ها، تغییرات شدید جوی، فرسایش خاک و بیابان زایی) به سمت ابعاد اجتماعی و اقتصادی و در شکل مهاجرت، از دست رفتن منابع، تغییر مکان، جابجایی فرهنگی، آشفتگی، بی قراری اجتماعی و موارد دیگر بروز پیدا می کنند. روش پژوهش حاضر، توصیفی-تحلیلی است. یافته ها نشان داد که اساساً سیاست گذاری در تعقیب کیفری باید با نظر به ویژگی های تغییر اقلیم روی دهد و از سوی دیگر این پاسخ باید بر رفتارها و جرائمی متمرکز شود که تأثیر قابل توجهی در تغییر اقلیم و تشدید وضعیت اقلیم و یا سرعت بخشیدن به فرآیند آن داشته باشد. پاسخ کیفری به تغییر اقلیم را باید با سازوکار مشخصی صورت بگیرد و نمی توان آن را به یک کشور خاص محدود نمود. به همین دلیل است که پاسخ های جهانی حقوقی از طریق کنوانسیون های مرتبط و تقویت عملکرد نهادهای اجتماعی و تأسیس پلیس تخصصی اقلیمی به نتایج بهتری دست خواهد یافت. وضعیت پاسخ دهی حقوق کیفری به تغییرات اقلیمی در ایران آینده محور نبوده و نوع پاسخ دهی با نظر به گذشته و عدم احیای وضعیت اقلیم و یا تقویت پاسخ دهی پیشگیرانه در خصوص چنین رفتارهای مجرمانه ای است. مضافاً اینکه در ایران در برخی مصادیق مانند اکوساید، تقلب در انتشار کربن و غیره هیچ مقرراتی مبنی بر مجازات دهی و تعقیب آن ها وجود ندارد.

استناد: غانمی، علی، آلبوعلی، امیر، و طاهری نسب، سید یزدالله. (۱۴۰۲). سیاست گذاری جنایی در تعقیب کیفری تغییرات اقلیمی جغرافیایی از رویکرد بین المللی تا امکان سنجی ملی. فصلنامه جغرافیا (برنامه ریزی منطقه ای)، ۱۳(۵۰)، ۱۹۷-۱۸۴

 <http://doi.org/10.22034/jgeoq.2023.379547.3981>

مقدمه

گرم شدن کره زمین به سرعت در حال تغییر چشم‌انداز زیست‌محیطی و اجتماعی کره زمین است. این تغییرات عمدتاً بنیادین و دور از دسترس توصیف می‌شوند. از نظر جرم‌شناسی تغییرات اقلیمی، پاسخ به چندین سؤال اساسی می‌تواند پیامدهای ناظر به چگونگی تفسیر نقش و اقدامات عناصر مختلف نظام عدالت کیفری را تبیین نماید. به عنوان مثال، چه اقدامی را می‌توان برای کاهش تحقق تغییرات اقلیمی و جغرافیایی اتخاذ نمود؟ پاسخ بدیهی و علمی همانا اقدام در جهت کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای خواهد بود؛ اقدامی تدابیری چون کاهش جنایات مرتبط با انتشار کربن و توقف اجباری در به‌کارگیری منابع آلاینده را در بر دارد. لذا، مسئله این است که چه اقدامی می‌تواند جوامع و گونه‌ها را با تغییرات جدی سازگار نماید و از حیات آن‌ها حمایت کند؟ حداقل‌ترین پاسخ مطمئن و صریح، به سیاست‌های عمومی مرتبط است. این پاسخ می‌تواند و یا باید مستلزم شناخت چگونگی وقوع بزه دیدگی^۱، و تلاش برای نوعی جبران خسارت باشد. در سال‌های اخیر، در سراسر جهان تحت تأثیر رشد آگاهی‌های زیست‌محیطی می‌توان شاهد رشد ظهور اقدامات و طرح‌های مرتبط با پایداری زیست‌محیطی از سوی نهادهای زیرمجموعه‌ی عدالت کیفری بود. این امر تا حدودی ناشی از ضروریات کاهش هزینه است، اما همچنین نگرانی برای رسیدگی به تأثیرات آشکار آسیب‌رسان بر فعالیت‌های ناشی از عملکرد نهادهای عدالت کیفری نشان می‌دهد. (وایت و گراهام، ۲۰۱۵: ۱۷). عدالت سبز یا سبز سازی عدالت شامل انواع ابتکار عمل و اقدامات برخاسته از عدالت کیفری است که رابطه‌ی پایداری را میان انسان و محیط‌زیست ایجاد می‌کند (گراهام و وایت، ۲۰۱۵: ۱۵). اساساً، این امر شامل کنشگران، بزه‌کاران و برخی از اجتماعات در تلاش برای کاهش هزینه‌های اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی عدالت کیفری می‌شود.

در این پژوهش به نحوه واکنش نهادهای عدالت کیفری به تغییرات اقلیمی پرداخته می‌شود. در این راستا با اشاره به برخی از پرونده‌های قضایی مرتبط با انتشار کربن و تغییر اقلیم، نقش کلی اقدام قانونی و حقوقی در تحقق عدالت اقلیمی ارزیابی می‌شود. اطلاق عنوان "سبز" (یا اصطلاحاً سبز سازی) مؤسسات عدالت کیفری (پلیس، دادگاه‌ها، زندان‌ها، نهادها و مؤسسات اصلاح) نیز مورد بررسی قرار می‌گیرد. نقش پلیس نیز در برخورد با اعتراضات زیست‌محیطی و اقدامات مستقیم نیز نقش دارد، همان‌طور که جایگاه بزه دیدگان تغییر اقلیم در روایت عدالت کیفری غیرقابل انکار است. این مقاله با مطرح کردن موضوعات مرتبط، به پاسخ کسانی که بیشترین تأثیر را برای ایجاد و تداوم گرمایش جهانی انجام می‌دهند، خاتمه می‌یابد.

مبانی نظری

نقش دادخواهی^۲ در حمایت از عدالت اقلیمی

دادخواهی تغییرات اقلیم و جغرافیا شامل موارد مطرح در دادگاه‌های اداری و قضایی است؛ موضوعاتی که خواستار پاسخ قانونی به فعالیت‌های مؤثر در تغییرات اقلیمی جغرافیایی و تلاش برای کاهش تحقق این تغییرات و افزایش سازگاری فعالیت‌هاست. (UNEP، ۲۰۱۷). طی چند سال گذشته، چند روند اساسی در دادخواهی تغییرات اقلیمی جغرافیایی شناسایی و به شرح جدول ۱ تبیین شده است. درحالی‌که در اغلب این پرونده‌ها فرآیند اتخاذی مدنی و به‌ندرت کیفری بوده‌اند، با این حال گرایش قابل توجهی به مقابله با فعالیت‌های مرتبط با اکو ساید و تغییرات اقلیمی مشاهده می‌گردد. برای این منظور، آن‌ها به مسائل مربوط به صدمه‌های اساسی زیست‌محیطی و اجتماعی می‌پردازند؛ که خود از جمله ملاحظات مهم جرم‌شناسی تغییرات اقلیمی تلقی می‌گردد.

جدول ۱. فرآیندهای^۳ دادخواهی در تغییرات اقلیمی

فرآیند قانونی	موضوعات و مسائل مهم
---------------	---------------------

^۱ Victimization^۲ Litigation^۳ - trends

الزام دولت‌ها به اجرای تعهدات قانونی و سیاسی خود.	دولت را مسئول تعهدات مربوط به اقلیم، از جمله این اقدامات از طریق توافق‌نامه‌های بین‌المللی اقلیمی می‌دانند.
پیوند تأثیر استخراج منابع با تغییرات اقلیمی و تاب‌آوری (انعطاف‌پذیری)	تلاش برای مجبور کردن رویکردهای جایگزین برای مدیریت منابع طبیعی با موادی که منجر به انتشار گازهای ناشی از احتراق سوخت‌های فسیلی استخراج‌شده یا آسیب‌پذیری و انعطاف‌پذیری و ظرفیت انطباقی می‌شوند.
ایجاد آلاینده‌ی خاص، علت نزدیک اثرات منفی بر تغییرات اقلیمی است.	به دنبال ایجاد مسئولیت‌هایی است که تولید گازهای گلخانه‌ای با آگاهی کامل از اثرات این مأموریت در جو جهانی دارد.
ایجاد مسئولیت عدم موفقیت (یا تلاش) برای انطباق با تغییرات اقلیمی.	با توجه به پیشرفت‌های مهم فنی دانش اقلیم، می‌کوشد مسئولیت وظایف را در صورت عدم موفقیت در سازگاری در نتیجه آسیب‌های مضر و قابل پیش‌بینی به عهده بگیرد.
استفاده از دکترین اعتماد عمومی در مورد تغییرات اقلیم (یعنی باید منابع طبیعی و فرهنگی خاصی برای استفاده عمومی حفظ شود و دولت نیز در اختیار دارد و باید از این منابع برای استفاده عموم مردم محافظت و نگهداری کند)	دولت مسئولیت یکپارچگی منابع اعتماد عمومی یک ملت را برای نسل‌های آینده و بنابراین اصول حقوق بین‌نسلی بر عهده دارد.

دادخواهی در زمینه تغییرات اقلیمی جغرافیایی ممکن است پیامدهایی برای سیاست و اقدامات ملی در رابطه با کاهش این تغییر داشته باشد، یا به موضوعاتی و پروژه‌های خاص زمینه‌ساز تغییر اقلیم مانند گسترش فرودگاه‌ها و معادن زغال‌سنگ توجه نموده و خواستار پاسخ حقوقی به این چنین فعالیت‌هایی است. در بسیاری از موارد متهم دولت بوده است. جایی که شرکت برای اقدام قانونی هدف قرار گرفته، انگیزه و عزم مقابله دو برابر شده؛ اول، شرکت‌ها پاسخ گوی به مضرات ناشی از فعالیت‌های خود شوند (به عنوان مثال، پس از اعمال مسئولیت مدنی و قوانین جزایی). دوم، شرکت‌ها مأمور ویژه‌ای در مسیر دستیابی به آینده‌ای در مورد وضعیت اقلیمی ایمن تبدیل می‌شوند (برای مثال، استفاده از قوانین شرکت و اوراق بهادار برای برجسته کردن الزامات افشای مربوط به ریسک اقلیمی قابل پیش‌بینی و مشاهده تعهدات اقلیمی در ارتباط با وظایف و مسئولیت‌های مدیران) (هانیز و پارکر، ۲۰۱۷: ۱۲). بسیاری از کشورها به ندرت و یا هیچ پرونده‌ای تغییر اقلیم را تجربه نکرده‌اند. بیشتر پرونده‌ها در حوزه‌های قضایی کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری از قبیل ایالات متحده، استرالیا، انگلستان و اتحادیه اروپاست. برخی از این پرونده‌ها در ادامه پیش‌بینی تر بررسی می‌شود. در سطح بین‌المللی، مشاهده شده است که در "دسترسی به اطلاعات، تعهدات مربوط به اعمال نظارت دقیق و رژیم‌های نظارتی که شرکت‌ها را مسئول اقدامات خود می‌داند، از جمله مهم‌ترین اقدامات در جهت تحقق عدالت اقلیمی هستند (ماسچر، ۲۰۱۶: ۶۹). با این وجود در عمل، این امر به ندرت اتفاق می‌افتد و در صورت تغییر اساسی، خیلی بیشتر مورد نیاز خواهد بود. در این حال، دولت‌ها هنوز هم هدف اصلی اقدامات و پاسخ‌های قانونی هستند.

تقاضای اقدام علیه شرکت‌ها بلافاصله در فراخوان‌های پیش‌بینی و به رسیت شناختن قانونی جرم بین‌المللی اکو ساید و همچنین توصیه‌های متعدد کانون وکلای^۱ بین‌المللی حمایت می‌شود (ماسچر، ۲۰۱۶). همچنین می‌توان اهمیت این امر را به گونه‌ای مشخص در رسیدگی‌های حقوقی اخیر آشکارا مشاهده نمود، به عنوان مثال غلبه‌ی این ملاحظه در پرونده‌های آمریکا علیه شرکت‌های بخش سوخت‌های فسیلی را مشخص است (UNEP, 2017: 15). استثنائاتی نیز در رابطه با این فرآیند وجود دارد. به عنوان مثال پرونده حقوقی در فیلیپین، تحقیق در مورد مسئولیت ۵ شرکت بزرگ سوخت فسیلی به دلیل نقض حقوق بشر فیلیپین در نتیجه فاجعه تغییرات اقلیمی (کمیسیون حقوق بشر فیلیپین، ۲۰۱۶). موضوع بسیار مهم آن است که عوامل زمینه ساز تغییر اقلیم در یک کشور مسئول و پاسخ‌گو قلمداد شوند، زیرا ممکن است در کشور دیگری پیامدهای مضر داشته باشد (حقوق بین‌الملل و روند جهانی) و همچنین چگونگی مسئولیت هر

¹ Bar Association

شرکت برای سهم نسبتاً کم خود در یک بحران جهانی است (هاوارد، ۲۰۱۶: ۱۰۰). اخیراً شورای اروپا اظهار داشت که در حال حاضر هیچ ابزار جامع قانونی لازم برای حمایت از محیط زیست جهانی در سطح جهان وجود ندارد. حتی کنوانسیون آرهوس^۱ (کنوانسیون دسترسی به اطلاعات، مشارکت عمومی در تصمیم‌گیری و دسترسی به عدالت در امور زیست‌محیطی)^۲ (مصوب ۲۵ ژوئن ۱۹۹۸ آرهوس، دانمارک)، فقط حقوق شکلی را ارائه می‌دهد و نه حق بر داشتن یک محیط‌زیست سالم. علاوه بر این تأثیر محیط بر فرد است نه محافظت از خود محیط، لذا ابزارهایی مانند کنوانسیون اروپایی حقوق بشر و منشور اجتماعی اروپایی به این حق مربوط می‌شود. با این وجود، طیف گسترده‌ای از قوانین نظارتی و مدنی و همچنین استفاده بالقوه از حقوق کیفری پیرامون تغییرات اقلیمی بسیج می‌شود. به عنوان، آژانس حمایت از محیط‌زیست ایالات متحده (EPA)^۳ صریحاً اختیار دارد تا کسانی که جو را آلوده می‌کنند، از جمله اقداماتی که به گرم شدن کره زمین کمک می‌کند را شناسایی کرده و به رفتار آن‌ها رسیدگی کند. در پرونده ایالت ماساچوست علیه این آژانس، دیوان عالی ایالات متحده^۴ در سال ۲۰۰۷ مشخص شد که طبق قانون هوای پاک^۵ (مصوب ۱۹۶۳) این آژانس اختیار قانونی برای تنظیم انتشار گازهای گلخانه‌ای را دارد. خواه بخواهد یا نخواهد و اینکه تا چه حد زیر سؤال است. در همین حال، برخی از نویسندگان جنبه‌هایی تأثیرگذار از قوانین مرتبط با مسئولیت و جبران خسارت را تأکید کرده‌اند: «همچنین عامل مسئولیت و پرداخت مبالغ هنگفتی از سوی بیمه‌ی جهانی لیلورد لندن مثال مهمی است که شرکت‌هایی را به دلیل عواقب اقتصادی تغییرات اقلیمی پاسخگو تلقی نمود» (شاپیرو، ۲۰۱۴: ۱۸۱).

پرونده اخیر اقلیمی به سال ۲۰۱۵ و شکایت سازمان غیردولتی اورگاندا علیه دولت هلند مرتبط می‌باشد که در آن علیه ایالت به دلیل کوتاهی و اقدامات غیرقانونی مرتبط با میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای شکایت کرد. دادگاه منطقه ادعای شاکي را پذیرفت که با توجه به ریسک بالا، اهداف ناکافی موجود در کاهش انتشار و این واقعیت که کاهش سریع تولید گازهای گلخانه‌ای احتمال پیشگیری از تغییرات خطرناک اقلیمی را افزایش می‌دهد، دولت وظیفه جدی در مراقبت از اقدامات برای پیشگیری از آن دارد (لمبرت و ایچوریت لیما، ۲۰۱۶: ۶۱). دولت هلند از این رأی تجدیدنظر نمود و اگر موفقیت‌آمیز باشد، می‌تواند آینده‌ی سرمایه‌گذاری قابل توجه در زمان و هزینه برای چنین دادخواهی‌هایی را با چالش مواجه کند که آیا کاهش در انتشار گازهای گلخانه‌ای (در این مثال کاهش ۲۵ درصدی) کافی است؟ در مقابل، در کشور استرالیا، دادخواهی‌های مشابه موفقیت‌اندکی داشته‌اند. به عنوان مثال، دادگاه فدرال اخیراً موارد مربوط به معدن کار^۶ مایکل در کوئینزلند^۷ را رد کرد، هم در مورد تعیین عنوان بومی و هم ادعا می‌کند که سوزاندن زغال سنگ و آلودگی آب‌وهوا می‌تواند مغایر با تعهدات بین‌المللی برای حمایت از منطقه سد آبنسنگی کبیر در استرالیا باشد (بریگز، ۲۰۱۶: ۸۷؛ کاس، ۲۰۱۶: ۵۵).

روش تحقیق

تحقیق حاضر به لحاظ هدف، کاربردی، به لحاظ روش استنتاج، توصیفی و به لحاظ ماهیت داده‌ها، کیفی است. شیوه گردآوری داده‌ها در این تحقیق، کتابخانه‌ای است؛ به این صورت که با مراجعه به مهمترین و معتبرترین تحقیقات منتشر شده درباره موضوع تحقیق، اقدام به تبیین و تحلیل حقوقی درباره جرم‌انگاری تغییر اقلیم شده است.

یافته‌ها

طرح‌ها و اقدامات ابتکاری عدالت سبز

¹ Aarhus

² The Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-Making and Access to Justice in Environmental Matters

³ US Environmental Protection Agency

⁴ US Supreme

⁵ Clean Air Act

⁶ Carmichael Mine

⁷ Queensland

تغییرات در پلیس، دادگاه‌ها، زندان‌ها، نظارت بر بزه‌کاران و بارپذیری اجتماعی آنان، بیانگر جنبه‌های عدالت سبز است. انگیزه‌های متفاوت تأثیر متفاوتی خواهند گذاشت. لذا لزوماً هر تغییری در مؤلفه‌های نظام عدالت کیفری ناشی از نگرانی‌های مربوط به تغییرات اقلیمی با دغدغه‌ی کاهش یا انطباق با گرم شدن کره زمین نیست. باین وجود، در بسیاری از موارد، هرچند به روش محدود خود، نتایج دقیقاً حکایت از تحقق هدف اخیرالذکر هستند. باین حال، مانند بسیاری از نهادهای عدالت کیفری، فرآیندهای ضد انعطاف‌پذیر و سیاست متناقض وجود دارد. به عنوان مثال، ایجاد زندان‌ها در مورد استفاده از انرژی و اتکا به غذاهای دارای رشد محلی کارآمدتر است، در صورتی که این امر فقط به درآمدزایی و ایجاد انگیزه ساختن زندان‌های بیشتر منتهی می‌گردد و نه تحقق تصویر بزرگ از تغییرات اقلیمی. بنابراین جرم‌شناسی تغییرات اقلیمی کاملاً با احساس موافق است. دلایل محکمی هم از نظر عدالت زیست‌محیطی و هم برای عدالت اجتماعی وجود دارد که با ایجاد زندان‌های بیشتر مخالف است. در زمینه عدالت کیفری نیرومندی وجود دارد، این تنها مربوط به انجام کارهای بیشتر نیست، بلکه در مواردی اتخاذ اقداماتی کمتر را نیز به دنبال دارد. دیدن ادعاهای مربوط به عدالت سبز کاملاً با مفهوم اصلی "پایداری" متناقض است، که آن را به عنوان توجیهی برای گسترش شیوه‌های کیفری تعبیر می‌کند. به همین ترتیب، یکی از صدمه‌های متناقض گونه، که احتمالاً ناشی از تکامل عدالت است، اصلاح نسل جدیدی از زندان‌های سبز^۱ به عنوان یک نوع ایدئال است، و از طریق قانونی شدن بیشتر پروژه مجازات، بجای تحول یا لغو آن است. از نظر ما پایداری واقعی به انگیزه‌ای برای تجربه، کوچک شدن در اندازه و کمیسیون شدن، محدود کردن استفاده از حبس به عنوان آخرین راه حل، وابسته است (وایت و گراهام، ۲۰۱۵: ۸۶۰).

در واقع، تحمیل اردوگاه‌های کار اجباری به عنوان اقدامات ارجح برای مهار پناهجویان ممکن است تا حدودی توسط تجدیدنظر صورتی در جهت جنبه‌های عدالت در طراحی و نظارت اردوگاه اصلاح شود. این به سختی برای کسانی که به دنبال عدالت اجتماعی و زیست‌محیطی هستند اطمینان بخش است. در جهانی که به سرعت در معرض تخیلات تغییرات اقلیمی و روابط طبیعت و انسان است، برای "نجات سیاره" محل‌های کار اصلاح خواهد شد و هر کارگر "به انجام کار خود" توصیه می‌شود. باین حال، نجات سیاره نیز ابعاد دیگری دارد که به همین ترتیب معضلاتی را برای نمایندگان دولت‌ها در پی دارد. این امر را می‌توان به شکل بسیار آشکاری در نقش پلیس، نه به عنوان باز یافت کننده بلکه به عنوان نهاد مجری قانون مشهود یافت. در ادامه بدان پرداخته می‌شود.

پلیس و نزاع زیست‌محیطی

اقدامات برای تغییر مسائل مربوط به تغییرات اقلیمی مستلزم آن است که مفاهیمی مانند حقوق بشر، شهروندی زیست‌محیطی و اشتراکات جهانی به گونه‌ای تدوین شود که از اولویت منافع عدالت اقلیمی بر منافع سایر بخش‌های خرد حمایت کند. برای تحقق این امر نیازمند اقدامی جدی در جامعه مدنی برای پیشبرد برنامه‌ای راهبردی در جهت تغییرات اجتماعی است. به عنوان مثال بخشی از این، جرم‌شناسان (در میان دیگران) باید بر محافظت از فضاهای دموکراتیک که در آن می‌توانند مبارزات مردمی رخ بدهند، پافشاری کنند، زیرا منافع اجتماعی قدرتمند ممکن است با راه‌حل‌های لازم در راستای تغییر اقلیم مخالفت کنند. درگیری اجتماعی، ناگزیر به مداخله پلیس منتهی می‌گردد. با توجه به شرایط اجتماعی چنین رویدادهایی، پلیس با چالش‌های مشخصی روبه‌رو خواهد شد. چنین پلیسی در کنار تأثیر بسیار زیاد خود، در نظر همگان بسیار مشهود خواهد بود.

جدول ۲. عدالت سبز

دامنه	اهداف	مثال‌ها	ابتکار عمل
-------	-------	---------	------------

¹ Green eco-prisons

پلیس	رد پای کربن را کاهش می‌دهد. بهره‌وری انرژی را افزایش می‌دهد. به حداقل رساندن ضایعات.	کاهش اندازه ناوگان و ماشین، گشت زنی‌های دوچرخه و پیاده. استفاده از انرژی خورشیدی، باد و هیدروانرژی. بازیافت ^۱ کاغذ.	ابتکار پلیس سبز هنگ کنگ برای افزایش آگاهی طراحی شده است.
دادگاه‌ها	کاهش اثرات محیطی ناشی از دادگاه‌ها. منابع متقابل و کاهش آلودگی. شیوه‌های قضاوت که شامل انجام کارهای خوب محیطی است.	نزدیکی ساختمان دادگاه با موسسات و نهادهای زیرمجموعه عدالت کیفری. احداث ساختمان چند منظوره مانند خدمات پشتیبانی مشترک. هدایت مجرمان به پروژه‌های متمرکز بر محیط‌زیست.	سیستم‌های الکترونیکی تشکیل پرونده در ایالت نیویورک
نظام اجرای مجازات	معماری جنایی ^۲ . مصرف انرژی و منابع را کاهش دهید. آماده‌سازی زندانیان برای مشاغل سخت. آموزش آگاهی پایداری برای کارکنان.	کاهش اندازه زندان‌ها و جمعیت زندان. بازیافت کاغذ. باغ‌های زندان. مشارکت در پروژه‌های حفاظت بیرونی.	پایداری ایالت واشنگتن در پروژه های زندان
مجازات‌های اصلاح مدار اجتماعی	مشارکت در پروژه‌های محیط‌زیست. برنامه‌های بزهکار جوان که منجر به مشاغل مربوط با محیط‌زیست می‌شوند. ادغام مجدد با استفاده از فن‌آوری های سبز.	محافظت از فضاهای سبز شهری و کاشت درختان. پاکسازی آبراه و مدیریت پوشش گیاهی زیستگاهها. فعالیت‌هایی که شامل ایجاد گلخانه ها، نصب پنل‌های خورشیدی و هیدروپونیک ^۳ می‌گردد.	بزهکاران و طرح‌های طبیعت ^۴ در انگلستان

برگرفته از (وایت و گراهام، ۲۰۱۵)

فرض اساسی موجود درباره ی پلیس آن است که تکنیک‌ها و سبک مداخله و همچنین راهبردهای عملیاتی که در برخورد با مصادیقی چون شورش‌ها بکار می‌برد بر پیامدهای حوادث تأثیر می‌گذارد. به‌عنوان مثال، در سال‌های اخیر با بررسی دقیق رویه‌های پلیس تظاهرات در ملبورن، سیاتل یا جنوا با خشونت پلیس و واکنش بیش از حد همراه بوده است. سه راهبرد اصلی برای کنترل معترض شناسایی شده است: راهبردهای اجباری (مانند استفاده از سلاح و نیروی بدنی) و راهبردهای اقناعی (مانند بحث پلیس با معترضین) و راهبردهای اطلاع‌رسانی (مانند جمع‌آوری اطلاعات گسترده قبل، در طول و بعد از اعتراض) (دلپورتا و ریتز، ۲۰۰۶: ۸۸). سال‌ها تجربه تظاهرات در بسیاری از زمینه‌های مختلف ملی، برنامه‌ریزی‌ها و اقدامات پیشگیرانه‌ای را به راهبردهای اجباری، اقناعی و اطلاعاتی افزوده است. در مقابل، جنبش‌های اعتراضی آمیز نیز از تجربه آموخته‌اند که چگونه تأثیر سیاسی خود را به حداکثر برسانند، حتی اگر این اعتراض منجر به درگیری با پلیس شود. به نظر می‌رسد پلیس "کم‌سابقه" و اقدام محترمانه، عموماً از شیوه شبه‌نظامی پلیس اجباری کار آیی بیشتری دارند (استات و همکاران، ۲۰۰۷: ۷۱). رسیدن به "چوب بزرگ" در حقیقت ممکن است شخصیت‌های خصمانه را خشمگین‌تر کرده و انواع خشونت‌ها را ایجاد کند که معنای پلیس خوب را به حداقل برساند. بار دیگر نشان

¹ - recycling

² Penal architecture

³ Hydroponics

⁴ Offenders and nature schemes

داده شده که کلیشه های پلیس و نگرش نسبت به "خرابکاران"^۱ تأثیر می گذارد تا اینکه پلیس در درگیری ازجمله در تشدید درگیری نقش داشته باشد (ریچر و همکاران، ۲۰۰۴).

تغییرات اقلیمی و مسائل بزه دیدگان

ابعاد دیگر عدالت کیفری به موضوعاتی مربوط می شود که چگونه می توان به بهترین نحو به بزه دیدگان و بزه دیده کردن آن ها پاسخ داد. تا حدودی پاسخ های عدالت کیفری در ابتدا توسط قوانین موجود دیکته می شود. تلقی به عنوان "بزه دیده" دارای ابعاد مختلفی است ازجمله اینکه آیا حقوق آن ها از طریق اعمال شخص دیگری نقض شده یا نه. به عنوان مثال، در رابطه با حقوق محیط زیست، قوانین و کنوانسیون های موجود چنین حقوقی را تا حدی به رسمیت شناخته اند. به عنوان مثال، اصل یک اعلامیه استکهلم تأکید کرده است که "انسان" از حق اساسی در آزادی، برابری و شرایط مناسب زندگی برخوردار است، تا در محیطی باکیفیت و سلامت زندگی کند، و او مسئولیت جدی در محافظت و بهبود محیط زیست برای نسل های حال و آینده را بر عهده دارد (به نقل از شورای اروپا، ۲۰۱۲: ۱۱). جایگزین کردن اصطلاح "اکو ساید" یا "بی عدالتی اقلیمی" برای "جرم یقه سفید" وضعیتی است که جرم شناسی تغییر اقلیم به موجب آن می خواهد تغییر اساسی ایجاد کند. به عنوان مثال، با بررسی مجدد وضعیت جایگاه و گرفتاری کودکان در سایه تهدیدها و ریسک های ناشی از گرم شدن کره زمین، از دیدگاه حقوق بین نسلی، مشکلات این قشر از بزه دیدگان بیش از حد آشکار خواهد شد:

- بسیاری از کودکان در سراسر جهان دسترسی کافی به میراث زمینی خود ندارند: تبعیض موجود و بی عدالتی زیست محیطی نقض حقوق بین نسلی (وراثت نابرابر از نسل های گذشته) را تشکیل می دهند.
- رنج و آسیب در کودکان امروزه کاملاً مشهود است، همچنین ریسک ها و آسیب پذیری های روزافزون (نابرابری با نسل "فعلی")
- صدمات و آسیب های آینده به ویژه در رابطه با تغییرات اقلیمی و تهدیدهای مربوط به تنوع زیستی شناخته شده (نسل های "آینده" را به خطر می اندازد).

به عنوان یک سطح راهبردی و نمادین، تلاش برای گسترش پارامترها و کاربردهای حقوقی و بحث های سیاسی در خصوص چنین موضوعات ممکن است ضرورت بازنگری در اعلامیه سازمان ملل اصول اساسی عدالت برای بزه دیدگان جرم سوءاستفاده از قدرت (۱۹۸۵) را ضروری سازد. این ابزار در اصل نوعی استفاده از "حقوق نرم"^۲ تلقی می شود ابزاری که الزام آور نیست. با این وجود، این امر به دلیل آسیب رساندن به افراد و گروه ها، به طور گسترده تعریف شده و به خودی خود نقض مقررات کیفری ملی را در پی ندارد. یعنی چنین اسنادی مربوط به "کسانی است که آسیب می بینند" (هال، ۲۰۱۳: ۵۵). ایجاد ارتباط میان مفاهیم اکو ساید و حقوق بین نسل ها از یک سو و مفهوم بزه دیدگی از سوی دیگر، به خوبی می تواند زمینه را برای جدی گرفتن منافع و نیازهای کودکان فراهم کند. با این وجود، هنوز هم نیازمند تدوین و به رسمیت شناختن هنجارهای در حقوق بین الملل هستیم تا به مدد آن ها ابهامات موجود در رفتار مورد انتظار و تعریف رفتار مشارکتی از رفتارهای غیره مکارانه کاهش یابد. در اینجا، می توان دریافت که مفهوم "اکو ساید" برای تأکیدات بر جدیت و فوریت مقابله با این مشکل و ترسیم نیاز مبرم به اقدام و ترمیم جایگاه ویژه ای دارد. پرداختن به حق مالکیت بین نسلی در عمل نیازمند ملاحظه بیشتر بر موضوعات حقوقی خاص از قبیل جرم اکو ساید و چگونگی یافتن بهترین راه

¹ Hooligans

² Soft law

مجموعه تعهدات و پیمانهای است که توسط طرفین مذاکره کننده ایجاد شده است و قانونا الزام آور نیست حقوق نرم در حقوق بینالملل به عنوان مجموعه قواعد بسیار مورد اختلاف در میان حقوقدانان از نظر اصل اثر حقوقی و میزان آن، ماهیت تبعیت تابعان حقوق بینالملل از قواعد مذکور و دامنه ی قابلیت استناد در حقوق محیط زیست نیز مورد بحث بوده است. مصادیق این حقوق عبارتند از: ۱ اعلامیه ها و مصوبات مجمع عمومی سازمان ملل؛ ۲- اصول و اعلامیه های اساسی ۳-موارد راهنمایی کننده استاندارد؛ ۴ - احکام اجرایی و آئین نامه ها.

مقابله با تخریب و از بین بردن محیط‌زیست را تأکید می‌کند. همچنین موضوعاتی چون نحوه مفهوم‌سازی و تصویر بزه دیدگان و شیوه جبران خسارت، اصلاح، توان‌بخشی و ترمیم مطرح خواهند شد.

مسئولیت و پاسخگو نمودن مرتکبان

درحالی‌که امروزه انسان درگیر اشتباهی است که به تغییر اقلیم منتهی شده است، به‌ویژه در مورد وضعیت مصرف در کشورهای غربی (همان‌طور که در فصل شش بیان شد و بعضی از آن‌ها از دیگران مقصرتر هستند)، زمان آن رسیده است که به جرم انگاری رفتارهای بزهکاران حوزه‌ی کربن بپردازیم. اساساً مبارزه برای عدالت اقلیمی نیازمند نوعی تأکید بر کنترل دموکراتیک بر زمین، هوا، آب و انرژی است. این امر به معنای واگذاری مالکیت خصوصی به مالکان کنونی و تأکید مجدداً بر کنترل عمومی است. تعدادی از شرکت‌های فراملی سهم قابل‌توجهی از انتشار کربن در جهان را به خود اختصاص می‌دهند. این شرکت‌ها در مقایسه با سایر کشورها مسئولیت بیشتری به دلیل تولید گازهای گلخانه‌ای دارند.

سؤال فقط این نیست که چه کسی مقصر گرم شدن کره زمین است بلکه چگونه مقصر هستیم؟ در اینجا موضوعات مبهم بسیاری وجود دارد که باید تبیین شوند. این تحولات باید پیرامون تأیید دولت‌های ملی و همچنین شرکت‌ها به‌عنوان مهم‌ترین مسئولان تغییر اقلیم، ارزیابی معیارهای استفاده‌شده برای تقسیم مسئولیت‌ها و هزینه‌ها، دانش روزافزون در مورد صدمه و آسیب، توانایی پرداخت، و ذی‌نفعان فعالیت‌های آسیب‌زا صورت بگیرد:

دخالت و نقش مؤثر در ایجاد مشکل: موضوع این است که چه کسی مسئول گرمایش کره زمین را است، به‌طور کلی بر اساس اصل پرداخت/آلایندگی (یا اصل پرداخت‌های آلاینده‌تر بودن)^۱ (که ناشی انقلاب صنعتی به بعد است) تنظیم می‌شود. واحدی این مسئله فقط مسئله اندازه‌گیری است، یعنی تعیین اینکه چه کسی بیشترین میزان انتشار کربن را در طول زمان داشته است. از منظر تاریخی، تقریباً ۷۵ درصد از کل انتشار گازهای گلخانه‌ای CO₂ از ۱۷۵۰ تا ۲۰۰۵ در دنیای توسعه‌یافته تولیدشده است (در این مثال به‌عنوان OECD آمریکای شمالی و اروپا، اروپای شرقی، اتحاد جماهیر شوروی سابق، ژاپن، استرالیا و نیوزلند تعریف‌شده)، که حداقل ۶۰ درصد از انتشارهای فعلی گازهای گلخانه‌ای را نیز را نیز بر عهده دارد. بااین‌حال، تولید این گازها عمدتاً ناشی از تولید گازهای گلخانه‌ای در کشورهای درحال توسعه، به‌ویژه چین و هند خواهد بود (پیچ، ۲۰۰۸: ۲۲۴).

پیش‌بینی و احتیاط: موضوعات پیش‌آگاهی از پشتوانه‌های تاریخی و منطقی برخوردار است. با نگاهی به گذشته، می‌توان این سؤال را مطرح کرد که چه کسی، چه زمانی و تحت چه شرایطی تصمیم‌گیری کرده است. به‌عنوان مثال، تا دهه ۱۹۹۰ دانش عمومی در مورد تغییرات اقلیمی و انتشار گازهای کربن وجود نداشت. بنابراین این استدلال است که مسئولیت نیز نباید به زمان قبل از این تاریخ نسبت داده شود (پی‌جویی کردن، ۲۰۰۸). آیا چنین امری را می‌توان با نظر به "بی‌توجهی قابل‌بخشش"^۲ قابل توجیه و واقعی دانست، به‌ویژه اگر دامنه خسارات و مشکلات ناشی از آن بسیار زیاد باشد؟

در خصوص جرائمی مانند اکو ساید، معیار قصد (یا مسئولیت مشروط) با در نظر گرفتن میزان خسارت واردشده می‌توان عدم جرم بودن را مشخص ساخت. بنابراین پیشنهادشده که اکو ساید یک جرم با "مسئولیت مطلق" تلقی شود و مرتکبان آن نیز به همین ترتیب مجازات شوند (هیگینز، ۲۰۱۲). علاوه بر این نظر به اینکه این رفتار یک جرم علیه صلح محسوب می‌گردد، مجازات و پاسخ‌ها نیز باید با جرم متناسب باشد، و این به معنای استفاده از مجازاتی با اهدافی

^۱ Polluter pays principle

در قانون محیط زیست، آلاینده مبلغی را پرداخت می‌کند که باعث می‌شود طرف مسئول تولید آلودگی مسئول پرداخت خسارت وارده به محیط طبیعی باشد. این کشور به دلیل حمایت جدی که در بیشتر سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD) و کشورهای اتحادیه اروپا دریافت کرده است، به عنوان یک عرف منطقه ای در نظر گرفته می‌شود. این یک اصل اساسی در قوانین محیط زیست ایالات متحده است. مورخ زیست محیطی فرانسوی ژان باپتیست فرسوز، درخصوص جبران خسارت مالی معتقد است «در حال حاضر قانون تنظیم آلودگی است که مورد علاقه صنعتگران در قرن نوزدهم است. این اصل، که اکنون به عنوان یک راه حل جدید ارائه می‌شود، در واقع با روند صنعتی شدن همراه بود و توسط خود تولید کنندگان در نظر گرفته شده بود». این اصل بر این اساس استوار است که هر اندازه آلودگی غیرقابل اجتناب باشد، شخص یا صنعتی که مسئولیت آلودگی را بر عهده دارد باید برای احیای محیط آلوده مقداری پول بپردازد.

^۲ Excusable ignorance

والا است. باین وجود هم از نظر سیاسی و هم از منظر حقوقی، تعیین آسیب‌های زیست‌محیطی از یک سو با تحقق آستانه‌ی تعیین شده (مانند وقتی که آلودگی به اندازه کافی مضر تلقی می‌شود) و از سوی دیگر در جایی که مسئولیت‌ها اختصاص می‌یابد (مانند تعیین کسی به عنوان مسئول در یک شرکت) بستگی دارد. همانگونه که خاطر نشان شده که زندگی بدون انتشار امکان پذیر نیست. هر انسانی باید نفس بکشد و باید مقداری از انرژی را در جهت اهداف گرمایش و تغذیه استفاده کند (باتز، ۲۰۱۳: ۹۵). بنابراین آلودگی اجتناب ناپذیر است. سوالات مربوط به اینکه چه میزان و چه نوع آلودگی "قابل قبول" است و بطور خاص چه کسی مسئول است، سوال‌هایی هستند که در راستای تعقیب کیفری نیازمند پاسخ‌های دقیقی اند. بدون رهنمودها و قوانین مشخص موجود، دستیابی به این امر بسیار دشوار خواهد بود.

دانش و آگاهی از آسیب آینده به در نظر گرفتن اقدامات گذشته بدست می‌آید. سازو کارهای موجود قانونی ناکافی هستند. از نظر اصل احتیاط، فعالیت‌هایی که شامل انتشار کربن اضافی هستند، باید ممنوع شوند، نه اینکه پس از واقعیت بدون نتیجه‌ای صرفاً ارزیابی شوند. روند کنونی در جهتی مخالف در حال حرکت است. به عنوان مثال، این نکته قابل توجه است که از زمان به رسمیت شناخته شدن موضوع گرم شدن کره زمین، اوضاع بسیار بدتر هم شده است؛ زیرا ۲۵ سال از زمان تصمیم‌گیری کشورها در سال ۱۹۹۲ می‌گذرد، اما سطح دی اکسید کربن جوی همچنان با سرعت بیشتری افزایش یافته است. اکنون از ۴۰۰ قسمت در میلیون در همه جای دنیا کاملاً مشخص شده است که ۴۵ درصد بالاتر از زمان‌های پیش از تولید صنعتی است (بویر، ۲۰۱۸: ۱۴). لذا وقوع آسیب ادامه داری در برابر پیش آگاهی‌ها موجود، و ادامه مقاومت در برابر تغییر در میان توافق‌های بین‌المللی، مشکلاتی هستند که نیازمند راه حل می‌باشند.

توانایی و مسئولیت پرداخت: چه کسی باید هزینه تدابیر مرتبط با انطباق و کاهش آثار تغییر اقلیم را بپردازد، تا حدودی براین فرض ضمنی استوار است که افرادی که توانایی حل مشکلات زیست‌محیطی را دارند خود نیز مسئول وقوع آنها هستند. حتی اگر این همیشه از لحاظ تجربی رخ ندهد (زیرا برخی از کشورهای امروزی اگرچه ثروتمند هستند اما این ثروت در اثر رشد صنعتی و بر مبنای آن بوجود نیامده است)، دلیل دیگری وجود که چنین پرداخت‌هایی برای جبران تغییرات اقلیمی کافی نیست و آن اینکه، این پدیده یک پدیده جهانی است و بر همه جای کره زمین تأثیر می‌گذارد. البته با بینشی دیگر می‌توان ناکافی بودن نگرش فوق را بیان کرد و آن اینکه افرادی که دارای منابع هستند باید در راستای منافع همه افراد در یک مقیاس بیشتر اقدام کنند.

همچنین استدلال دیگری وجود دارد که به موجب آن کشورهایی که پس از صنعتی شدن منافع بیشتری عایدشان شده است باید مسئولیت بیشتری در جبران خسارت داشته باشند. در نگرشی جامع و با لحاظ دلایل مختلف چنین استدلال می‌شود که برخی کشورها باید مسئول جبران تغییر اقلیم تلقی شوند: کشورهای توسعه یافته علت تغییر اقلیم را برعهده داشتند؛ زیرا آنها تنها ذینفعان فعالیت‌هایی بوده‌اند که باعث تغییر اقلیم شده است و به همین دلیل است که آنها توانایی مقابله با علت‌ها و آثار تغییر اقلیم را دارند (پیچ، ۲۰۰۸: ۵۶۴). با این وجود، تعیین تکلیف سهم و میزان پرداختی در هر مسئولیت کار دشواری است و به گونه‌های مختلفی نظریه پردازی شده است (برتر، ۲۰۱۳، اس ای آی، ۲۰۱۸). چنین محاسباتی عواملی مانند مزایای انتشار گازهای گلخانه‌ای، در دوره‌های مشخص و همچنین خسارت‌های مربوط به تولید گازهای گلخانه‌ای از دوره خاص را مدنظر قرار می‌دهد (مایر و روسر ۲۰۱۰). مسأله‌ی مهم این است که به نظر می‌رسد چنین حساب‌هایی تا حد زیادی اقتصاد سیاسی و تسلط بر شیوه تولید سرمایه داری را نادیده می‌گیرد. در عوض، سیاست طبقاتی از طریق مسئولیت‌های دولت-ملت دور می‌شود. علاوه براین، بحث بیشتر در مورد جبران خسارت به جای تنظیم و کنترل است. با این وجود درباره حاکمیت دموکراسی بر تصمیماتی در مورد هوا، آب، زمین و انرژی که اساسی‌ترین و تعیین کننده نقش را در سرنوشت این سیاره دارند، بحث اندکی صورت خواهد گرفت. کشورها متشکل از شهروندان و ساکنانی هستند که دسترسی متفاوتی به اهرم‌های قدرت دارند و از دسترسی ناموزون منابع آنان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این دولت‌های هر کشور هستند که مسئولیت سیاست تغییرات اقلیمی را بر عهده می‌گیرند، اما آنها

این کار را در زمینه دخالت قدرت شرکت‌ها و دولت انجام می‌دهند. بحث انتقادی در مورد مسئولیت‌پذیری، سرزنش-پذیری و تعقیب، باید از این عوامل و روابط برخوردار باشد. مسأله‌ی مهم‌تر آن است که نیاز به تغییر تمرکز اصلی از کشورها به نهادهای ادغام شده (شرکت‌های خصوصی و دولتی) احساس می‌شود.

رویکرد مداخله و اقدام اجتماعی

روش‌های مختلفی وجود دارد که می‌توان از آن‌ها برای مقابله با تغییر اقلیم و پیشگیری از آسیب‌های زیست‌محیطی استفاده کرد (وایت، ۲۰۰۸: ۱۱۴). یکی از این رویکردها، ترسیم قوانین موجود در حوزه‌ی محیط‌زیست و ارائه یک تحلیل پایدار اجتماعی-حقوقی در موارد نقض قانون، نقش نهادهای متولی اجرای قانون محیط‌زیست و دشواری‌ها و فرصت‌های استفاده از قوانین کیفری در برابر بزهکاران محیط‌زیست است. رویکرد دیگر همانا تأکید بر مقررات گذاری اجتماعی به‌عنوان سازوکار اصلی برای پیشگیری و کاهش آسیب‌های زیست‌محیطی ازجمله تلاش برای اصلاح سیستم‌های موجود تولید، مصرف و سایر اقدامات با ورود مستقیم گروه‌های غیردولتی و جامعه به فرایند نظارتی است. رویکرد سوم با تأکید بر تحول بنیادین اجتماعی، نیاز به فعالیت فرامرزی را تأمین می‌کند. در این راستا باید راهبردهایی را به رسمیت شناخت که ساختارهای اقتدار مسلط و آن دسته از روش‌های تولید منتهی به تخریب و نابودی محیط‌زیست، تحول منفی طبیعت، کاهش گونه‌ها، گرم شدن کره زمین و سایر تهدیدها را به چالش می‌کشد.

در مصادیق بسیاری جنبش‌های اجتماعی در برخورد با موارد خسارت ناخالص زیست‌محیطی در حوزه‌های قانونی، نظارتی و اجتماعی بسیار حیاتی به نظر می‌رسند (بر چر، ۲۰۱۵: ۱۰؛ استیل ول، ۲۰۱۸: ۱۴). تأکید بر اصلاحات اجتماعی یا تحولات اجتماعی مطمئناً از یکدیگر جدا نیستند. آن‌ها می‌توانند با تغذیه یکدیگر، هم‌زمان رخ دهند. ماهیت جهانی بزرگ‌ترین مشکل زیست‌محیطی این دوره تغییر اقلیم بدان معناست که به‌ناچار بقای جمعی از ما نیازمند همکاری سیاره‌ای و اقدامات جهانی است. امنیت صحیح محیط‌زیست تنها در شرایطی حاصل می‌شود که گروه‌های خاصی از مردم با جابه‌جایی (از نظر جسمی و از نظر معیشت) ناامن شدن وضعیت خود را سبب می‌شوند، حال هنگامی که منافع جهانی جایگزین منافع بخشی شود به معیار آنچه درست و خوب است (مثلاً مفهوم شهروندی بوم‌شناختی) دست پیدا می‌کنیم.

هیچ پاسخی برای این سؤال وجود ندارد. اما در عوض تحقق پیشرفت در جهت حوزه‌های مهم اجتماعی، نیازمند اقدامات متعدد در حوزه‌های مختلف است. تاریخ به ما می‌آموزد که حرکت برای تحول انقلابی باید گروه‌های مختلف ذینفع (اتحاد را به‌طور رسمی یا در جبهه متحد) درگیر کند و مبارزه را از درون دولت‌های موجود و نهادهای مدنی و همچنین مبارزه با افراد ذی‌نفوذ را دنبال کند. بنابراین سرچشمه اصلی یک برنامه اقدام علیه تغییرات اقلیمی (رک جدول ۳-۷) باید شامل فعالیت‌ها و پاسخ‌هایی باشد که شامل قانون و تغییر قانونی، ساماندهی و تحول فعالیت‌های نهادهای مجری مقررات زیست‌محیطی، دادگاه‌ها و فرایندهای تصمیم‌گیری و اقدامات مستقیم اجتماعی است. تلاش برای برجسته‌سازی جرم اکو ساید و حقوق بین نسلی نیازمند جلوگیری از فرض سیاسی شدن سیستم حقوقی و لزوم تحقق بین‌المللی شدن اقدام حقوقی است. در همین حال، چالش‌های فعال باید با ماهیت متناوب همکاری‌های شرکت‌های دولتی تقویت گردد و از ذهنیت شهروندان عادی برخاسته از تفکر عوام‌گرا و منافع بخش‌های خاص، و همچنین حمایت از افراد مشکوک به هر شکلی از سیاست معاصر ازجمله سیاست تغییر اقلیمی برطرف شود. این فعالیت‌ها بیانگر بسیاری از مبارزات و اقدامات معاصر است که برخی از آن‌ها به‌طور فزاینده‌ای در تلاش‌های با محوریت جُرم شناختی هستند. از جرم‌شناسی عمومی^۱ (کارمر، ۲۰۱۳: ۱۷). تا همکاری سازمان‌های غیردولتی با سازمان‌های مجری مقررات زیست‌محیطی (وایت، ۲۰۱۲: ۲۰۰؛ بینک و وایت، ۲۰۱۶: ۱۶). از تمرکز بر روی جرم اکو ساید تا نقش دادگاه‌های محیط‌زیست (والترز و وستروویز، ۲۰۱۳: ۸). پیام راهبردی آن است که اقدامات و تدابیر اتخاذی دیده و تعداد زیاد آنها محاسبه می‌شوند. در این فرایند، هرکس نقشی دارد که باید ایفا کند.

جدول ۳. برنامه عملیاتی مدل جامع تعقیب کیفری تغییر اقلیم و عدالت بوم‌شناختی

¹ Public criminology

اصلاحات حقوقی و قانونی	کوتاه مدت	میان مدت	بلندمدت
اصلاحات حقوقی و قانونی	نوآوری در قوانین موجود. مانند: منافع عمومی ^۱ اعتماد عمومی، حقوق بشر. تقویت پروتکل های در کنوانسیون های موجود مثال: جرم سازمان یافته فراملی.	تقویت به رسمیت شناختن حقوق و منافع بزه دیدگان به عنوان مثال: منشور بزه دیدگان محیط زیست قانونمندسازی وضعیت سازمان های مردم نهاد تا به نمایندگی از بزه دیدگان محیط زیست اقدام کنند. مثال: "بزه دیدگان جانشین" ^۲ (یعنی انسانهایی که به نمایندگی از نهادهای محیط زیستی غیرانسانی عمل می کنند).	جرم انگاری نظام مند از صدمه ها و آسیب های احتمالی زیست محیطی ^۳ مثال: آموزش همراه با فوریت اقدام تصویب کنوانسیون بین المللی جدید در خصوص جرم زیست محیط مثال: به همراه تعریف جرایم زیست محیطی از قبیل اکوساید.
پیاده سازی و اجرای قانون زیست محیطی	تقویت شبکه های مشارکتی ^۴ که شامل نهادهای کلیدی اجرای قانون محیط زیست مانند سازمان های دولتی و محافل دانشگاهی می گردد. مثال: جلسات منظم، کارگاه و کنفرانس ها، به اشتراک گذاری اطلاعات، برگزاری جلسات و ارائه ی مطالب آموزشی. تأسیس کارگروه ویژه جرایم زیست محیطی برای مقابله با انواع خاص جرایم زیست محیطی. مثال: نهادهای کلیدی دولت در مناطق عملیاتی مربوطه.	تأسیس کارگروه ویژه ی اقدام ملی در امنیت زیست محیطی مثال: نهادهای عملیاتی دائم در سطح ملی تقویت ظرفیت تحقیق و مداخله در بخش های غیردولتی مثال: موسسات تحقیقاتی، پلیس بین المللی اینترپل، مبادلات غیر دولتی	ایجاد پلیس بوم شناختی (اکولوژیکی) بین المللی، با مهارت های تخصصی برای تحقیق و تعقیب جرائم زیست محیطی مثال: سرویس بین المللی "پلیس سبز" ^۵
دادگاه ها و نهادهای داوری	گسترش دادگاه ها و مراجع تخصصی محیط زیست مثال: دادگاه و زمین محیط زیست نیوساوت ولز بین المللی سازی برنامه های آموزشی قضایی. مثال: آموزش قضات مجسترت در بریتانیا.	اختصاص دادگاه تخصصی در دادگاه کیفری بین المللی مثال: عملیاتی کردن قدرت های موجود بازاندیشی نظام مند از ضمانت اجراها و پاسخ های جبرانی مثال: عدالت ترمیمی، عدالت التیام بخش، ایجاد اعتماد عمومی	تأسیس دادگاه بین المللی محیط زیست مثال: در عرض دادگاه کیفری بین المللی اما با سیستمی یکپارچه و سازگار با عدالت بوم شناختی مثال: حمایت از حقوق بزه دیدگان، حمایت از پلیس جهانی بوم شناختی (اکولوژیکی)، حمایت از ضمانت اجراها و پاسخ های جبرانی
اقدامات اجتماعی	محدودیت لفاظی و نمادین از تغییرات اقلیمی بعنوان جرم مثال: دانشمندان اقلیم و جرم شناسان از اعتراضات مرتبط با انتشار کربن و حمایت از انرژی تجدیدپذیر صحبت کنند. مثال: راهپیمایی های ضدغال سنگ و تظاهرات (به عنوان نمونه:	همکاری با نهادهای متولی اجرای مقررات زیست محیطی مثال: مشارکت با کارگروه ویژه ی اقدام ملی در راستای تحقق امنیت زیست محیطی تداوم توسعه ی بین المللی سازی و تشریک مساعی از طریق همکاری فعالان سازمان های مردم نهاد	تشکیل دادگاه دائمی مردمی عدالت زیست محیطی ^۱ (دادگاه افکار عمومی دائمی در حوزه محیط زیست) مثال: رویدادهای منظم جهانی. اتخاذ اقدامات انتقادی مستمر در مورد سیاست های دولتی و کنوانسیون های بین المللی مثال: بسیج تغییرات اقلیمی ^۲

¹ Public trust² Surrogate victimis³ Systematic criminalisation of environmental harm⁴ Collaborative/ network⁵ International 'green police' service

کمپین‌هایی مانند بلاکادیا^۱ مثال: اتحادهای با محوریت عدالت راه اندازی و ایجاد اقتصادهای ملی اقلیمی با هدف امن ساختن اقلیم

مثال: تبدیل فناوری های کاهش کربن، استفاده بهتر و به صرفه تر از انرژی، کاهش تقاضا.

نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر مطالعه سیاست‌گذاری جنایی در تعقیب کیفری تغییرات اقلیمی جغرافیایی از رویکرد بین‌المللی تا امکان‌سنجی ملی بود. بر این اساس، مروری مختصر بر تحولات تغییرات اقلیمی مؤثر بر نهادهای عدالت کیفری صورت گرفت. بحث در خصوص تعدادی از زمینه‌های موضوعی تحلیلی‌هایی ارائه گردید: از قبیل راهبرد قانون، تطبیق راهبردهای سبز در زمینه مای نهادی، تقاضاهای متناقض و مدل‌های پلیسی فعالیت در حوزه‌ی تغییر اقلیم، شناخت بزه دیدگان و جایگاه آنان در سیستم‌های رسمی عدالت کیفری و جنبه‌های تعیین سرزنش و مسئولیت کنشگران دنیای واقعی مانند شرکت‌ها. جرم‌شناسی تغییرات اقلیمی به دنبال پاسخ به چنین سؤالات و معضلاتی است، درحالی‌که به مشارکت در فعالیت‌ها و حمایت از اهداف عدالت اقلیمی نیز می‌پردازد. همان‌طور که در این فصل اشاره شد، یک برنامه اقدام علیه تغییرات اقلیمی باید فعالیت‌هایی چون قانون و تغییر قانون، فعالیت‌های نهادهای مجری مقررات زیست‌محیطی، دادگاه‌ها و فرایندهای داوری و اقدامات مستقیم اجتماعی را شامل باشد. درنهایت، بااین‌وجود، این امر نیازمند اعمال قدرت از سوی دولت است، زیرا مخرب‌های کربن بیشتر از اینکه با حمایت مستقیم و غیرمستقیم دولت از طریق تصمیمات سیاسی دولت و از طریق قوانین و دادگاه‌های عمل کنند، غلبه اقدامات آن‌ها بر فعالیت‌های تجاری‌شان است. تعصب در سیستم، خواستار موضع‌گیری در برابر آن تعصب است. بنابراین جایگاه و نقش جرم‌شناس که به دنبال عدالت اقلیمی است، هرگز نمی‌تواند به لحاظ سیاسی بی‌طرف باشد.

منابع

۱. اسمعیل نژاد، مرتضی، اکبرپور، محمد، مکانیکی، جواد، فال سلیمانی، محمود (۱۳۹۷). ارزیابی پیامدهای اثرات خشک‌سالی بر امنیت غذایی و معیشت روستایی، فصلنامه جغرافیا، ۱۶(۵۷)، ۱-۱۴.
۲. باکلی، هریت و پیتیر نیوول (۱۳۹۶). حکمروایی تغییرات آب‌وهوا، ترجمه محمدکاظم شمس پویا و دیگران، انتشارات پاپلی-کتاب امید، چاپ اول.
۳. پیری، مهدی (۱۳۹۷). تأملی بر آثار حقوقی جمهوری اسلامی ایران به توافقنامه پاریس در خصوص تغییرات اقلیمی، فصلنامه مطالعات حقوق عمومی، ۴۸(۴)، ۱۱-۳۰.
۴. جدی، علی، ابراهیم مقیمی، سیدعباس احمدی، مهدی زارع (۱۳۹۸). راهبرد کاهش مخاطرات طبیعی در ایران بر مبنای حقوق و روابط بین‌الملل، فصلنامه مدیریت مخاطرات محیطی (دانش مخاطرات سابق)، ۸(۱)، ۱۰۰-۱۲۳.
۵. حجازی، رخشاد (۱۳۹۵). بیانیه‌های محیط‌زیستی ریو و کیوتو از منظر منابع فقه اسلامی، فصلنامه پژوهش‌های اجتماعی اسلامی، ۲۲(۱)، ۷۱-۸۹.
۶. رستمی، فرزاد و مسعود نادری (۱۳۹۴). بحران کم‌آبی و گسست در امنیت ملی، فصلنامه پژوهش‌های بین‌الملل، ۵(۱۶)، ۳۴-۴۴.
۷. شاملو، باقر و دیگران، بزه دیده شناسی سبز، فصلنامه پژوهش حقوق کیفری، دوره ششم، شماره ۲۰، پاییز ۱۳۹۶.
۸. صالحی، صادق و زهرا پازوکی نژاد، جامعه و تغییرات آب و هوا، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، چاپ اول، ۱۳۹۶.
۹. گرجی فرد، حمیدرضا، جرم‌شناسی سبز، نشر میزان، چاپ اول، ۱۳۹۵.
۱۰. گیدنز، آنتونی، سیاست‌های مقابله با تغییرات آب‌وهوا، انتشارات آگه، چاپ اول، ۱۳۹۴.

² Establishment of permanent environmental justice people's tribunal

³ Climate change mobilisations

¹ Blockadia

۱۱. فاضلی، حبیب اله (۱۳۹۵). بررسی تغییرات اقلیمی به عنوان تهدیدی جدید علیه صلح و امنیت بین المللی در دوران پس از جنگ سرد، فصلنامه راهبرد اجتماعی فرهنگی، ۲۱(۳)، ۸۱-۱۰۲.
۱۲. محمدی، حسین و فاطمه ربانی و ابراهیمی امیری (۱۳۹۵). تغییر اقلیم و مدل های اقلیمی، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ اول.
۱۳. مسیبی، محمد و سعید موحدی (۱۳۷۴). نقش انسان در تغییرات اقلیمی، فصلنامه اطلاعات جغرافیایی، ۴(۱۶)، ۵۷-۷۴.
۱۴. مقدسی، محمدباقر، تحلیل حقوقی و جرم شناختی قاچاق انسان: از تدابیر پیشگیرانه تا سیاست های کیفی، فصلنامه مطالعات بین المللی پلیس، ۶(۲۸)، ۳۹-۶۱.
۱۵. نجفی ابرندآبادی، علی حسین (۱۳۹۳). جرم شناسی در آغاز هزاره سوم، دیپاچه در: دانشنامه جرم شناسی، انتشارات گنج دانش، چاپ سوم.
۱۶. یوسفی، شیوا (۱۳۹۵). سهم ترسیب کربن در تعدیل اثر گرمایش جهانی مناطق شهری (مطالعه موردی: شهر شیراز)، فصلنامه محیط شناسی دانشگاه تهران، ۴۲(۲)، ۲۳-۴۰.
17. Agnew, R. (2012), It's the End of the World as We Know It: The Advance of Climate Change from a Criminological Perspective, in: Rob White Editor, *Climate Change from a Criminological Perspective*, Springer Science+Business Media New York, PP 13-32
18. Agnew, R. (2009). Juvenile delinquency: Causes and control. Oxford: New York.
19. Aggarwal P. K. and Singh A. K. 2010, Implications of Global Climatic Change on Water and Food Security. In Ringler C. Biswas A K., Sarah A C. Global Change: Impacts on Water and Food Security (Eds).
20. Briggs, C. (2016), 'Australian Conservation Foundation's case against \$16b Adani Carmichael mine project dismissed', *Australian Broadcasting Corporation (ABC) News* [online], 29 August, www.abc.net.au/news/2016-08-29/adani-carmichael-mine-court...case/7795192
21. Buhaug, H., Gleditsch, N. P., & Theisen, O. M. (2008). Implications of climate change for armed conflict. Washington, DC: The World Bank
22. Cullen, F. T., & Agnew, R. (2011). Criminological theory: Past to present. Oxford: New York.
23. Frantz, C. M., & Mayer, F. S. (2009). The emergency of climate change: Why are we failing to take action? *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 9, 205-222.
24. Haines, F. and Parker, C. (2017) 'Moving towards ecological regulation: The role of criminalisation', in C. Holley and C. Shearing (eds) *Criminology and the Anthropocene*. London: Routledge.
25. Henson, R. (2011). The rough guide to climate change. London: Rough Guides
26. Oxfam. (2009). *suffering the science: Climate change, people, and poverty*, Oxfam Briefing Paper 130. Copenhagen: Oxfam International. <http://www.oxfam.org>.
27. Lancet and University College London Institute for Global Health Commission. (2009). Managing the health effects of climate change. *Lancet*, 373, 1693-1733.
28. Mascher S (2016) 'Climate change justice and corporate responsibility: Commentary on the International Bar Association recommendations,' *Journal of Energy and Natural Resources Law*, 34(1): 57-69.
29. McCright, A. M., & Dunlap, R. E. (2010). Anti-reflexivity: The American Conservative Movement's success in undermining climate science and policy. *Theory, Culture, and Society*, 27, 100-133.
30. Page, L. A., & Howard, L. M. (2010). The impact of climate change on mental health. *Psychological Medicine*, 40, 177-180.
31. Parks, B. C., & Roberts, J. T. (2008). Inequality and the global climate regime: Breaking the North-South impasse. *Cambridge Review of International Affairs*, 21, 621-648.

32. Patchen, M. (2010). What shapes public reactions to climate change? Overview of research and policy implications. *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 10 , 47–68
33. Raleigh, C., Jordan, L., & Salehyan, I. (2008). Assessing the impact of climate change on migration and conflict. Washington, DC: The World Bank.
34. Smith, D., & Vivekananda, J. (2007). A climate of conflict. London: International Alert.
35. Stanley-Jones, M. (2011). The Aarhus Convention: A blueprint for inclusive and accountable climate governance? In: Global corruption report: Climate change . London: Earthscan Publishing.
36. Stretesky, P., & Lynch, M. (2009). A cross-national study of the association between per capita carbon dioxide emissions and exports to the United States. *Social Science Research*, 38 , 239–250.
37. Tacoli, C. (2009). Crisis or adaptation? Migration and climate change in a context of high mobility. *Environment and Urbanization*, 21 , 513–525

